

Číslo materiálu: VY 32 INOVACE 16/04

Název materiálu: Doba železná

Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.1486

Zpracoval: Mgr. Petra Březinová

DOBA ŽELEZNÁ (700 př. n. l. - 0)

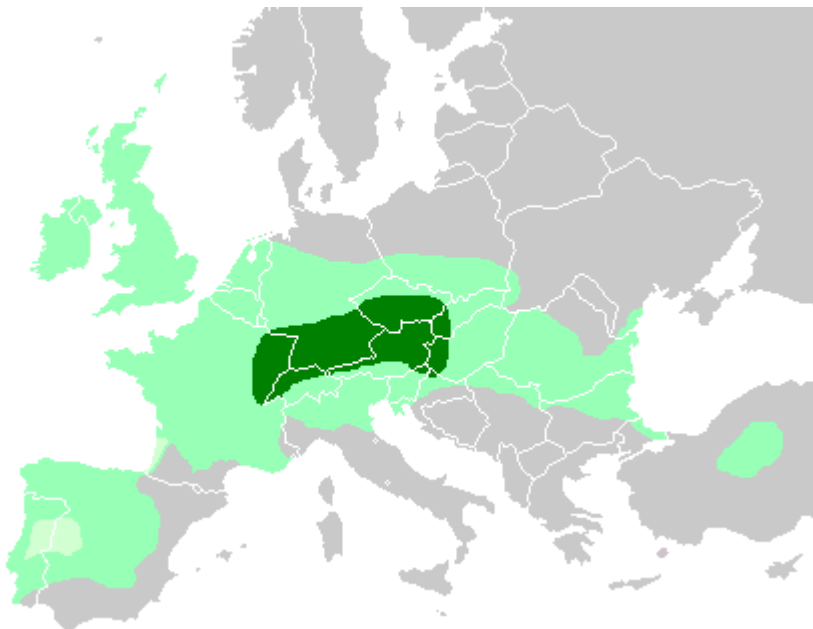
ÚKOL 1: Text obsahuje 9 chybných údajů. Najdi je a oprav.

V době železné byla objevena měď. Lidé se naučili získávat železo z rud v první polovině 2. tisíciletí př.n.l. na území dnešního Turecka. Častá naleziště železné rudy ve střední Evropě umožňovala vyrábět ze železa více výrobků, hlavně dokonalejší a odolnější nástroje. Vyráběly se nože, sekery, dláta, srpy, kosy, zbraně, košíky. Vyvinula se nová řemesla, především kolářství. V této době také vzrostl význam chovu psa. Vlivem úspěšného dálkového směnného obchodu vznikla chudá vrstva knížat, kteří měli velmi honosně vybavené hroby a sídlili na mohutně opevněných hradištích.

Dobu železnou dělíme na starší a střední. Starší doba železná se nazývá **halštatská** (podle pohřebiště v Hallstattu v Rakousku), mladší dobu nazýváme **laténským obdobím** (podle archeologického naleziště La Tène ve Švýcarsku).

Doba železná je obecně charakteristická příchodem Číňanů do střední a západní Evropy, kteří útočili na oblasti římského impéria. Na našem území si Keltové podmanili původní zemědělské obyvatelstvo a podle kmene Bójů vznikl název území. Keltští válečníci byli znalí mnoha řemesel, znali již například hrnčířský okruh. Tavili železnou rudu v hliněných pecích pomocí dřevěného uhlí. Z doby halštatské byla objevena v jeskyni Býčí skála v Moravském krasu soška bronzového koně. Z železa Keltové vyráběli radlice, kosy nebo mlýnky na obilí. Začali jako první razit mince. Keltové byli nadmíru oddáni náboženství. Náboženské obřady vykonávali tzv. kouzelníci. Budovali opevněná hradiště, tzv. oppida, kde žili velmožové. Významná oppida na našem území byla objevena v Závisti nad Zbraslaví, ve Stradonicích, na Moravě ve Starém Hradisku u Prostějova a Hostýně.

ÚKOL 2: Na mapě je vyznačena největší expanze Keltů v Evropě. Ve kterých současných státech sídlili Keltové? Můžeš použít atlas.

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Celtic_expansion.PNG

ÚKOL 3: Na obrázku jsou vyobrazeni dva druidové. Tvým úkolem bude zjistit na webové adrese: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Druid> důležité informace o druidech v době železné.

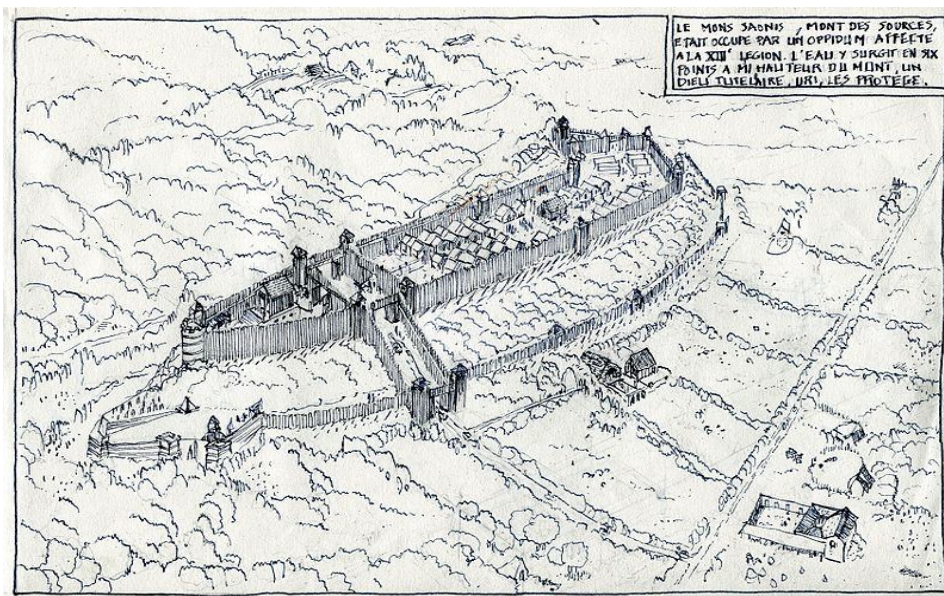
http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/2/27/Two_Druids.PNG/481px-Two_Druids.PNG

ÚKOL 4: Keltové zavedli jako první ražbu mincí, napiš vše, co o nich víš. Napomůže ti učebnice Dějepis Právěk a Starověk na str. 42.

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Sequani_coin_5th_to_1st_century_BCE.jpg
http://en.wikipedia.org/wiki/File:Sequani_coin_5th_to_1st_century_BCE_2nd.jpg

ÚKOL 5: Podle obrázku popiš, co je to keltské oppidum.

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Plumeoppidum.jpg>

ŘEŠENÍ:

DOBA ŽELEZNÁ (700 př. n. l. - 0)

ÚKOL 1: Text obsahuje 9 chybných údajů. Najdi je a oprav.

V době železné byla objevena **železná ruda**, lidé se naučili získávat železo z rud v první polovině 2. tisíciletí př.n.l. na území dnešního Turecka. Častá naleziště železné rudy ve střední Evropě umožňovala vyrábět ze železa více výrobků, hlavně dokonalejší a odolnější nástroje. Vyráběly se nože, sekery, dláta, srpy, kosy, zbraně (**ne košíky**). Vyvinula se nová řemesla, především kolářství. V této době také vzrostl význam chovu **koně**. Vlivem úspěšného dálkového směnného obchodu vznikla **bohatá** vrstva knížat, kteří měli velmi honosně vybavené hroby a sídlili na mohutně opevněných hradištích.

Dobu železnou dělíme na starší a **mladší**. Starší doba železná se nazývá **halštatská** (podle pohřebiště v Hallstattu v Rakousku), mladší dobu nazýváme **laténským obdobím** (podle archeologického naleziště La Tène ve Švýcarsku).

Doba železná je obecně charakteristická příchodem **Keltů** do střední a západní Evropy, kteří útočili na oblasti římského impéria. Na našem území si Keltové podmanili původní zemědělské obyvatelstvo a podle kmene Bójů vznikl název území. Keltští válečníci byli znalí mnoha řemesel, znali již například hrnčířský **kruh**. Tavili železnou rudu v hliněných pecích pomocí dřevěného uhlí. Z doby halštatské byla objevena v jeskyni Býčí skála v Moravském krasu soška **bronzového býčka**. Z železa Keltové vyráběli radlice, kosy nebo mlýnky na obilí. Začali jako první razit mince. Keltové byli nadmíru oddáni náboženství. Náboženské obřady vykonávali tzv. **druidové**. Budovali opevněná hradiště, tzv. oppida, kde žili velmožové. Významná oppida na našem území byla objevena v Závisti nad Zbraslaví, ve Stradonicích, na Moravě ve Starém Hradisku u Prostějova a Hostýně.

Bibliografické citace

Text

RULF, Jan a VÁLKOVÁ, Veronika. *Dějepis: Pravěk a Starověk pro 6. ročník základní školy*. Praha: SPN, 2001. ISBN 80-85937-59-X. s. 36-44.

Obrázky

[cit. 2012-08-17] dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Celtic_expansion.PNG

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/2/27/Two_Druids.PNG/481px-Two_Druids.PNG

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Sequani_coin_5th_to_1st_century_BCE.jpg

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Sequani_coin_5th_to_1st_century_BCE_2nd.jpg

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Plumeoppidum.jpg>